

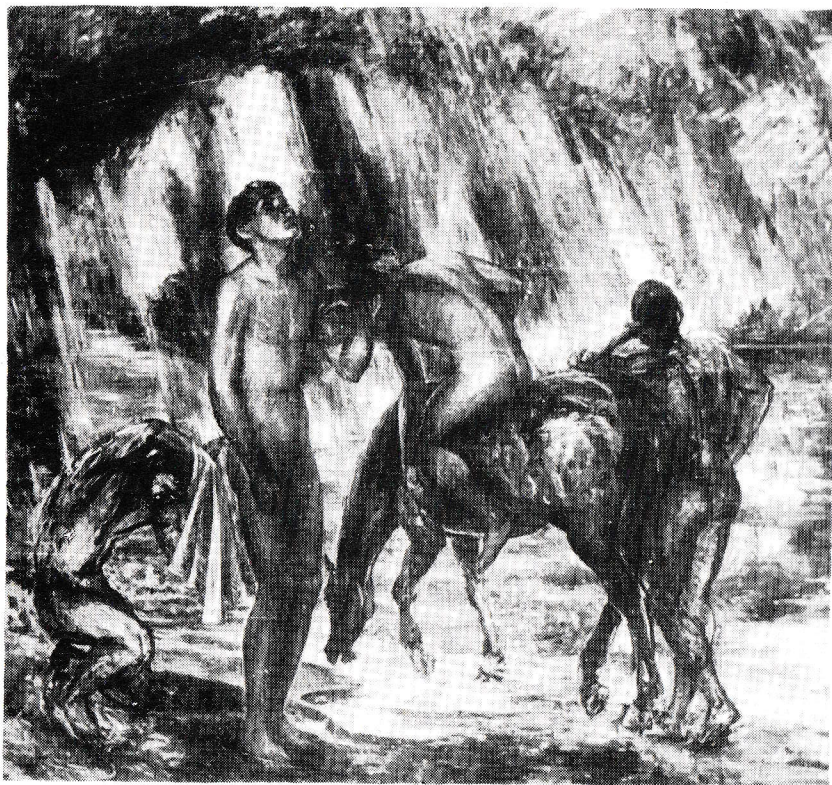
L. KERNSTOK 7813-200h

KERNSTOK KÁROLY
és az 1919-es
NYERGESI SZABADISKOLA

ESZTERGOM – BALASSA BÁLINT MÚZEUM

1969. március 21 – május 31

KERNSTOK KÁROLY: Zivatar, Nyergesújfalu, 1919. (kat. 32.)

A címdalton:

GOSZTHONYI MÁRIA: Női akt a nyergesi kertben, 1919. (kat. 71.)

KERNSTOK KÁROLY festőművész (1873—1940) századunk első két évtizedében a magyarországi haladó művészeti mozgalmak egyik legérdekesebb és legjelentősebb vezéralakja, az 1909-ben megalakult forradalmi művészcsoport, a „Nyolcak” vezető mestere. Nyergesi házában és műtermében, szép fekvésű gyümölcsös- és szőlőkertjében szívesen látott vendégek voltak — festő- és szobrászbarátai között — korának haladó politikusai, gondolkodók, kritikusok és a magyar irodalom jelentős alakjai, élükön Ady Endrével.

Kernstok Károly tevékeny részt vett korának politikai életében is. 1918-ban, a magyar polgári demokratikus forradalom győzelme után festőtársaival (Berény, Márffy, Pór Bertalan) a Nagy Nemzeti Tanács tagja, majd egy ideig ő lesz a Károlyi-kormány kultuszállamtitkára. Az Őszi-rózsás forradalom idején Kernstok Esztergom megye törvényhatósági bizottságának tagja volt.

Az 1919. március 21-én létrejött Magyar Tanácsköztársaság művészeti direktóriuma Kernstokot bízta meg egy Nyergesújfalun létesítendő képzőművészeti szabadiskola vezetésével. Kernstok a nyergesi szabadiskolát az esztergomi direktórium támogatásával saját kertjében szervezi meg. Tagjai Budapestről utaznak le Nyergesre, közülük öten az első világháború kiszolgált katonái, volt hadifoglyok, vagy hadirokkantak, mint a csoport legtehetségesebb tagja, a betegen érkező, balkarjára béna Derkovits Gyula. Mindannyian a pesti Haris-közben működő szabadiskola növendékei, Kernstok Károly lelkes tanítványai, név szerint: Lukácsné Bernáth Ilma, Goszthonyi Mária, Strém Katinka, Quittner Károly, Haranglábi Nemes József, Novotny Emil Róbert, Siedwers Emmi, Fleischl Cora, Ehrenthal Blanka, Kőnig Dezső, Szilágyi Jolán, Sente János, Friedbauer Béla, Czumpf Imre, Derkovits Gyula, és „Viki”,

Dombai Viktória a szabadiskola modellje, Derkovits későbbi felesége, továbbá az egykori Kernstok-modell, „Hanzi”, a mester nyergesi tanítványa, Nyergesi (Maul) János.

A nyergesi szabadiskolát meglátogatták a Magyar Tanácsköztársaság vezetői is. Felkereste a művészeket Szamuely Tibor népbiztos és családjával többször leutazott látogatóba a KMP egyik megalapítója, Kun Béla, a Tanácsköztársaság külügyi népbiztosa.

A Magyar Tanácsköztársaság művészetpolitikájának kimagasló ténykedése volt a nyergesi szabadiskola létesítése. Művészettörténeti jelentőségét emeli, hogy az iskola legkiválóbb növendéke — később a magyar festészet legnagyobb forradalmár festője —, Derkovits Gyula itt alapozta meg, Kernstok irányítása mellett mesterségbeli tudását, itt bontakozott ki tehetségének első körvonalazható alkotó periódusa, és itt erősödött meg a magyar proletariátus ügyéhez kapcsolódó politikai meggyőződése, melynek tehetségét és egész életét áldozta.

50 esztendő után először nyílt alkalom arra, hogy magángyűjtők, a szabadiskola élő művészei és a Magyar Nemzeti Galéria segítségével izelítőt adjunk a történelmivé érett nyergesi szabadiskola működéséről. Az esztergomi tárlat térbeli adottságai miatt nem törekedhetett teljességre, a kiállított mintegy 100 alkotás így is érdekes megvilágításban teszi láthatóvá a Magyar Tanácsköztársaság művészeti életének ezt a méltatlanul kevésbé ismert területét.

Kernstoknak, a modern magyar rajzművészet egyik legkiválóbb mestérének, majd a magyar tájképfestészet és a figurális kompozíciók nagy művészenek bemutatása után a Balassa Múzeum harmadik Kernstok-kiállítása a politizáló Kernstok pedagógiai tevékenységéről ad számot. A múzeum kamarakiállítás-sorozata az első kezdeményező lépés Kernstok művészetének és a modern magyar művészetben játszott érlelő és termékenyítő szerepének a művészetkedvelő közönség előtt történő teljesebb bemutatása felé.

DERKOVITS GYULA : Szamuely Tibor, Nyergesújfalu, 1919. (kat. 79.)

NOVOTNY EMIL RÓBERT: Női akt a Haris-közi szabadiskolában, 1918. (kat. 58.)

KATALÓGUS

FESTMÉNYEK

1. KERNSTOK KÁROLY: Róna József arcképe, 1896. Olaj, vászon, 56 x 40 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest. — A kép Kernstok festményei között a legkorábbi ismert portré-ábrázolás, feltehetően tanulmány a „Szocialista Agitátor”-hoz.
2. KERNSTOK KÁROLY: Hazafelé. Tanulmány az Este c. képhez, 1899. Olaj, vászon, 45,5 x 62,7 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest.
3. KERNSTOK KÁROLY: Leány ünneplőben, 1899. Olaj, vászon, 164 x 95 cm. — MNG 62.2 T (7875)
4. KERNSTOK KÁROLY: A művész kisfiának portréja, 1900. Olaj, vászon, 42 x 33 cm. — Dr. Trócsányi Zoltán tulajdona, Budapest.
5. KERNSTOK KÁROLY: A művész feleségének portréja, 1901. Olaj, vászon, 70,5 x 60,5 cm. — Dr. Trócsányi Zoltán tulajdona, Budapest.
6. KERNSTOK KÁROLY: Kertben ülő kalapos nő, (Ujváry Ilona, a művész felesége, Ujváry Ignác festőművész leánya), Nyergesújfalu, 1900-as évek. Olaj, fa, 35 x 24,5 cm. A kép hátoldalán tájképvázlat, vízmosás mellett álló faházzal. — Dr. Dévai Lászlóné tulajdona, Budapest.
7. KERNSTOK KÁROLY: Sétáló nő sárga vállkendőben. (A művész nagynénje.) Nyergesújfalu, 1900-as évek. Olaj, fa, 29,5 x 20,5 cm. — A kép hátoldalán parasztfiút ábrázoló kezdetleges olajvázlat, gyermek festménye. — Dr. Frankó Zénóné tulajdona, Nyergesújfalu.
8. KERNSTOK KÁROLY: Tájkép facsoporttal. Olaj, kartonpapír, 35 x 26,3 cm. MNG 57.81 T (6150)
9. KERNSTOK KÁROLY: Alföldi táj búzakeresztekkel. Olaj, vászon, 40 x 60 cm. — MNG 68.11 T (8152)
10. KERNSTOK KÁROLY: Önarckép fehér kalapban, 1901 körül. Olaj, vászon, 80 x 60 cm. — MNG FK 10.151 (6041)
11. KERNSTOK KÁROLY: Tájkép tanyaházzal, Nyergesújfalu környéke, 1910 körül. Olaj, vászon, 69 x 100 cm. — MNG FK 70.161 (350)

12. KERNSTOK KÁROLY : Ridly Franciska portréja, Nyergesújfalu, 1915 körül. Tempera, kartonpapír, 24,5 x 18 cm.—Zsiga Imréné tulajdona, Budapest.
13. KERNSTOK KÁROLY : Ridly Franciska és Ridly Irén a nyergesi kertben, 1910-es évek közepe. Olaj, vászon, 55 x 41 cm. — Zsiga Imréné tulajdona, Budapest.
14. KERNSTOK KÁROLY : A Schiffer-villa hatosztatú üveglak-terve. (Tavaszi. Nők és gyermekek a virágzó fák alatt, háttérben pástörökkel.) 1912. Tempera, papír, 96 x 119 cm.—MNG FK 10.199. (354)
- 15— KERNSTOK KÁROLY : Négy üveglakterv a Schiffer-villához,
18. mindegyiken három álló női akt, 1912. Tempera, vászonra húzott papír 152 x 77,5 cm, 122,5 x 76,5 cm, 122,5 x 75 cm, 122,5 x 75 cm. — Dr. Bartha Imréné tulajdona, Nyergesújfalu.
19. KERNSTOK KÁROLY : Hajnali lovas, 1911 körül. Olaj, vászon, 141 x 136 cm. A kép hátoldalán fauve-jellegű női akt. — MNG 68.47. T (8188)
20. KERNSTOK KÁROLY : Lovasok a Dunánál, Nyergesújfalu, 1912. Tempera, vászonra húzott papír, 111 x 210 cm. — MNG 67.69 T (7962)
21. KERNSTOK KÁROLY : Fának támaszkodó fiúakt, Nyergesújfalu, 1912. Olaj, kartonpapír, 66 x 44 cm. — MNG 9035 (361) — A művész modellje, Kernstok leghűségesebb tanítványa, a fiatal Nyergesi János volt.
22. KERNSTOK KÁROLY : Fiúakt, Nyergesújfalu, 1910-es évek eleje. Olaj, vászon, 80 x 48 cm. — Dr. Debreceni Kálmán tulajdona Esztergom.
23. KERNSTOK KÁROLY : A nyergesi kert, Nyergesújfalu, 1910-es évek eleje. Olaj, vászon, 83 x 110 cm. A kép hátoldalán tájképtanulmány, középen egy magányos fával. — Balassa Bálint Múzeum, Esztergom, 65.12.1
24. KERNSTOK KÁROLY : Fürdőzők (Emberpár a fák között). Olaj, kartonpapír, 41 x 29 cm. — MNG 58.140 T (6356)
25. KERNSTOK KÁROLY : Vízparti táj cigányokkal, 1914. Olaj, vászon, 55 x 86 cm. — MNG FK 313 (5651)
26. KERNSTOK KÁROLY : A Duna Nyergesújfalunál, 1915. Olaj, vászon, 78 x 115 cm. — MNG FK 355 (4867)
27. KERNSTOK KÁROLY : Fiatal hölgy arcképe, 1916. Olaj, vászon, 91 x 61 cm. — MNG 60.89 T (349)

KERNSTOK KÁROLY : Nyergesújfalu, 1915. (kat. 26.)

28. KERNSTOK KÁROLY : Ifj. Kernstok Károly portréja. Tanulmány. 1910-es évek vége. Olaj, kartonpapír, 47,5 x 36,7 cm.—Dr. Trócsányi Zoltán tulajdona, Budapest. — A fiatal Kernstok maga is művész volt, a 20-as években mint festő apjával együtt Párizsban működött, ahol szobrokat is készített.
29. KERNSTOK KÁROLY : Haranglábi Nemes Józsefné arcképe, 1919. Olaj, vászon, 53,5 x 48 cm. — Haranglábi Nemes József tulajdona, Budapest. — A kép tulajdonosa Kernstok Károly barátja és tanítványa 1919-ben, a szabadiskola idején nősült. Kernstok nyergesi kerti házában lakást biztosított az ifjú párnak, a fiatalasszonyról Nemes József pesti lakásán 1919. novemberében festett portrét.
30. KERNSTOK KÁROLY : Kertben (Vörösruhás nő kutyával), 1928. Olaj, fa, 50 x 63,5 cm. — Dr. Frankó Zénóné tulajdona, Nyergesújfalu.
31. KERNSTOK KÁROLY : Álló férfiak a nyergesi Dunaparton. Tanulmány, 1919. körül. — Özv. Ridly Istvánné tulajdona, Nyergesújfalu. Olaj, fa, 47,5 x 31 cm.
32. KERNSTOK KÁROLY : A vihar (Zivatar), 1914—1919. Olaj, vászon, 184 x 200 cm. MNG FK 10.612. T (656)

33. MÁRFFY ÖDÖN: A nyergesi Kernstok-kert Rábly bácsival, Kernstok vincellérével. Olaj, vászon, 40,3 x 30 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest. — Kernstok barátai, a festő Márffy Ödön, a szobrász Vedres Márk, Ady Endre és felesége Csinszka a nyergesi Kernstok-kert gyakori és szívesen látott vendégei voltak az 1910-es években.
34. KOSZTOLÁNYI KANN GYULA: Városvége (Lovranai részlet), 1909. Olaj, vászon, 70,5 x 50,5 cm. — Keresztény Múzeum, Esztergom, 56.614 — A Hollósy-iskolában tanult festő Kernstok baráti köréhez tartozott, a fehér terror idején az üldözött Kernstoknak pesti lakásán nyújtott menedéket.
35. FESZTY MASA: A nyergesi kőfaragó kertben. Olaj, vászon, 70 x 50 cm. — Zsiga Imréné tulajdona, Budapest. — Kernstokot az 1910-es években a fiatal Feszty Masa gyakran meglátogatta Nyergesújfalun, édesapja Feszty Árpád társaságában. Feszty Masa korai képein és rajzain erősen érződik Kernstok hatása.
36. HARANGLÁBI NEMES JÓZSEF: Női akt plein-air-ben, Nyergesújfalu, 1919. Olaj, vászon, 68 x 55 cm. — A művész tulajdona. A festő Kernstok barátja, eredetileg Hollósy Simon tanítványa volt Nagybányán, majd Técsőn. Hollósy halála után ő vetette fel a Kernstok vezetése alatt létesítendő nyergesi szabadiskola gondolatát.
37. NYERGESI JÁNOS: A nyergesi Kernstok-kert, Nyergesújfalu, 1919. Olaj, kartonpapír, 81 x 101 cm. — Balassa Múzeum, Esztergom. 66.2.1
38. NOVOTNY EMIL RÓBERT: Tájkép, 1925. Olaj, vászon, 71 x 49,5 cm. — Martsa Alajos tulajdona, Esztergom. — A festő a szabadiskola legkiforrottabb, köztisztületben álló művészegyéysége volt.
39. DERKOVITS GYULA: Derkovits Ernő, a művész öccsének arcképe, 1922. Olaj, vászon, 45,5 x 35,5 cm. — Martsa Alajos tulajdona, Esztergom.
40. DERKOVITS GYULA: Önarckép, 1926. Olaj, vászon, 48 x 40,5 cm. Dévényi Iván tulajdona, Esztergom.
41. SZENTE JÁNOS: A dákai Batthyány-kastély, 1925. Olaj, vászon, 57,5 x 70 cm. — MNG FK 1419. (4618) — Fotokópia.
42. SZENTE JÁNOS: Téli nap, 1927. Olaj, vászon, 80 x 65 cm. — MNG 2706 (6234) — Fotokópia.

43. SZENTE JÁNOS: Bagi részlet, 1931. Olaj, vászon, 64 x 76 cm. — MNG 6579 (3995) — Fotokópia. — A fiatalon elhunyt, pápai születésű művész Derkovits Gyula szűkebb baráti köréhez tartozott.
44. FRIEDBAUER BÉLA: Önarckép, 1943. Olaj, vászon. — Magántulajdon. — Fotokópia. A szobrász-festő Friedbauer Derkovits Gyula és Sente János barátja volt. Önarcképe nem sokkal tragikus halála előtt készült. 1945 elején munkaszolgálatosként pusztult el Sopronban.

GRAFIKÁK

45. KERNSTOK KÁROLY: Berény Róbert. Arcképvázlat. Tusrajz, ecset, 18 x 14 cm. A kép hátoldalán egy másik arcképvázlat Berény Róbertről. — Kuny Domokos Múzeum, Tata, 67.5.1 — Berény, Pór, Márffy és Tihanyi a „Nyolcak” néven ismert, Kernstok vezetése alatt működött, 1909-ben alakult forradalmi művészcsoporthoz tagjai voltak. Kernstok legszebb és leghíresebb művészportróját a csoport másik vezető tagjáról, Czöbel Béláról festette.
46. KERNSTOK KÁROLY: Fiúfej, 1909. Tusrajz, fapálca, 16 x 21 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest.
47. KERNSTOK KÁROLY: Ibolyaszedő, Nyergesújfalu, 1915. Lavirozott tusrajz, fapálca, 9,8 x 12,5 cm. — Zsiga Imréné tulajdona, Budapest.
48. KERNSTOK KÁROLY: Ülő parasztfiú kalapban, Nyergesújfalu. Tusrajz, fapálca, 21,5 x 17,5 cm. — Dr. Móri-König Gyula tulajdona, Nyergesújfalu. — A rajz a művész Karcsi fiáról készült.
49. KERNSTOK KÁROLY: Rábly néni, a művész vincelléraszonya a kerekese kútnál, Nyergesújfalu. Tusrajz, fapálca, 17,5 x 13,5 cm. — Dr. Móri-König Gyula tulajdona, Nyergesújfalu.
50. KERNSTOK KÁROLY: Ridly Jánosnak pincéje mellől, 1915. Lavirozott tusrajz, fapálca, 22 x 32,5 cm. — Kernstok barátai-val a Ridly-pincében látta vendégül Ady Endrét. A költő a borkóstoló alkalmából rögtönzött versét a préház falára írta. — Dr. Zsiga Imréné tulajdona, Budapest.

51. KERNSTOK KÁROLY : A művész Karcsi fia és Ridly Franciska. Ceruzavázlat, 18 x 21 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest.
52. KERNSTOK KÁROLY : Földosztás, 1918. Tusrajz, fapálca, 15 x 9 cm. — Kuny Domokos Múzeum, Tata, 67.5.11
53. CZÓBEL BÉLA : Kernstok Károly arcképe. Szénrajz, 50 x 36,5 cm. — Balassa Bálint Múzeum, Esztergom, 65.3.1 — A művész ezen kívül több rajzot készített barátjáról, Kernstokról.
54. CZÓBEL BÉLA : Női fej. Vörös kréta, 31 x 25,5 cm. Ajánló szövege lent jobbra: „Kernstok Károlynak baráti szeretettel Czóbel”. — Dévényi Iván tulajdona, Esztergom.
55. TIHANYI LAJOS : Ady Endre arcképe, 1918. március. Kőrajz, 34,5 x 24,5 cm. — Balassa Bálint Múzeum, Esztergom, 67.5.1 — Ady Endrét mély baráti kapcsolat fűzte Kernstokhoz. „Sípja régi babonának” c. versét „baráti szeretettel Kernstok Károlynak” ajánlotta, a művészt nyergesi otthonában is meglátogatta.
56. MAJOR HENRIK : Karikatúra a Haris-közi szabadiskolában korigáló Kernstok Károlyról, 1918. Ceruzarajz, 26 x 19 cm. — Czumpf Imre tulajdona, Budapest.
57. EGRY JÓZSEF : Novotny Emil Róbert a Haris-közi szabadiskolában, 1918. Ceruzarajz, 14,5 x 19,5 cm. — Novotny Emil Róbert tulajdona, Budapest.
58. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Álló nő hátaktja, 1918. Ceruza, zöld kréta, 23,5 x 18 cm. — A művész tulajdona.
59. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Álló nő hátaktja, 1918. Ceruza, vörös kréta, 23 x 16 cm. — A művész tulajdona.
60. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Dobogón ülő nő hátaktja. Tusrajz, ecset, 17,5 x 22 cm. — A művész tulajdona.
61. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Támaszkodó ülő női akt, 1919. Ceruzarajz, 15 x 20,5 cm. — A művész tulajdona.
62. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Aktmodell a szabadiskolában (Női hátakt). Ceruzarajz, 19 x 15,5 cm. — A művész tulajdona.
63. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Álló nő hátaktja, 1919. Ceruzarajz, 24 x 16,5 cm. — A művész tulajdona.
64. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Rúdra támaszkodó férfi hátaktja, 1919. Szénrajz, 21,5 x 15,5 cm. — A művész tulajdona.

65. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Lépő férfiakt, 1919. április. Ceruzarajz, 20,5 x 15,5 cm. — A művész tulajdona.
66. NOVOTNY EMIL RÓBERT : Lépő férfiakt. Ceruzarajz, barna papíron, 25 x 14,5 cm. — A művész tulajdona.
67. GOSZTHONYI MÁRIA : Kernstok Károly arcképe, 1919. Szénrajz, 36 x 24,5 cm. — Letét az esztergomi Városi Könyvtárban.

KERNSTOK KÁROLY : Lovak, 1924.

68. GOSZTHONYI MÁRIA : Önarckép, Nyergesújfalu, 1919. Ceruzarajz, 24 x 18,5 cm. — A művész tulajdona. — A művész Kernstok legkedvesebb tanítványa, a nyergesi szabadiskola megszervezésében nélkülözhetetlen segítséget nyújtott mesterének. Kernstok emigrációban készített „Utolsó vacsora” c. képének egyik alakját róla festette.
69. GOSZTHONYI MÁRIA : Novotny Emil Róbert arcképe. Szénrajz, 42 x 28 cm. — Novotny Emil Róbert tulajdona, Budapest.
70. GOSZTHONYI MÁRIA : Női akt tájban, Nyergesújfalu, 1919. Tus, fapálca, 21,5 x 18 cm. — A művész tulajdona.

71. GOSZTHONYI MÁRIA: Női akt a kertben, Nyergesújfalu, 1919. Lavirozott tus, 18 x 22 cm. — A művész tulajdona.
72. GOSZTHONYI MÁRIA: Férfi és női akt tájban (Viki és Kálmán, a szabadiskola két modellje), Nyergesújfalu, 1919. Ceruzarajz, 23,5 x 18 cm. — Letét az esztergomi Városi Könyvtárban.
73. GOSZTHONYI MÁRIA: Álló férfi hátaktja, Nyergesújfalu, 1919. Tusrajz, diófapác, 24,5 x 15,5 cm. — Letét az esztergomi Városi Könyvtárban.
74. GOSZTHONYI MÁRIA: Almát tartó férfiakt, Nyergesújfalu, 1919. Tusrajz, diófapác, 24,5 x 15,5 cm. — Letét az esztergomi Városi Könyvtárban.
75. GOSZTHONYI MÁRIA: Álló férfiakt, Nyergesújfalu, 1919. Tusrajz, diófapác 24,5 x 15,5 cm. — A művész tulajdona.
76. GOSZTHONYI MÁRIA: Két ülő akt (A szabadiskola két modellje, Viki és Kálmán), Nyergesújfalu, 1919. Tusrajz, diófapác, 18 x 23 cm. — A művész tulajdona.
77. CZUMPF IMRE: Május 1-i ünnepség a pesti Körtéren, 1919. Ceruzarajz, vörös tinta, 20,3 x 25,5 cm. — A művész tulajdona.
78. CZUMPF IMRE: Derkovits Gyula baráti körben a zongoránál. Tus, akvarell, 20,3 x 25,5 cm. — A művész tulajdona. A nyergesi művészcsoport 1919 után is összetartott. A kép egyik összejövetelüket ábrázolja Czumpf Imre lakásán. Derkovits körül a csoport tagjai: a pápai Sente János és Friedbauer Béla, jobbról Siedwers Emmi és a művész felesége.
79. DERKOVITS GYULA: Szamuely Tibor portréja, Nyergesújfalu, 1919. Lavirozott tus, 34,2 x 21,3 cm. — Horváth Ferenc Károly tulajdona, Budapest. — A portré Szamuely Tibornak a nyergesi szabadiskolában tett egyik látogatása alkalmával készülhetett. Szamuely Kernstok-tanítvány özvegye, Szilágyi Jolán szerint Kernstok Károly a „Nyolcak” festőivel rokonszenvező Szamuely Tiborról korábban, 1912-ben szintén készített egy portrét.
80. DERKOVITS GYULA: Vízparti táj a Dunánál, Nyergesújfalu, 1919. Akvarell, 24,5 x 30,6 cm. — MNG 1955–5452
81. DERKOVITS GYULA: Művészek a víz mellett, Nyergesújfalu, 1919. Akvarell, 24,9 x 30,7 cm. — MNG 1955–5451
82. DERKOVITS GYULA: Fürdőző aktok csónakázókkal, Nyergesújfalu, 1919. Tusrajz, fapálca, 23 x 29,5 — MNG 3669

GOSZTHONYI MÁRIA: Önarckép, Nyergesújfalu, 1919. (kat. 68.)

NYERGESI JÁNOS: Kun Ágnes, Nyergesújfalu, 1919 (kat. 92.)

83. DERKOVITS GYULA: Feszület az erdőben, 1921. Akvarell, 23 x 23,5 cm. — MNG 2955—5450
84. DERKOVITS GYULA: Koncert a szabadban, 1921. Akvarell, 24 x 27,5 cm. — MNG 1955—5453
85. KÖNIG DEZSŐ: Álló női akt. Krétarajz, 33,5 x 19,5 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest. — A Délafrikában (Johannesburg) működő művész a szabadiskola szobrász-tanítványa és kitűnő grafikus volt.
86. NYERGESI JÁNOS: Orosz hadifogoly, Nyergesújfalu, 1915. Kék ceruza, 12 x 16 cm. — A művész tulajdona.
87. NYERGESI JÁNOS: Orosz hadifogoly, Nyergesújfalu, 1915—1917 körül. Ceruzarajz, 21 x 28 cm. — A művész tulajdona.
88. NYERGESI JÁNOS: Kernstok háza Nyergesújfalun. Akvarell, 28 x 37 cm. — A művész tulajdona.
89. NYERGESI JÁNOS: Cigánylány, Nyergesújfalu, 1919. Tus, akvarell, 27 x 19,5 cm. — A művész tulajdona. — „Cigány Lili” a szabadiskola első modellje volt.
90. NYERGESI JÁNOS: Kernstok Károly aktot fest 1919-ben Nyergesújfalun. Ceruzarajz, akvarell, 25 x 19 cm. — A művész tulajdona.
91. NYERGESI JÁNOS: Márta (Kernstok későbbi menyének gyermekkori arcképe), Nyergesújfalu, 1920 körül. Szénrajz, 30,5 x 21 cm. — Dr. Dévai Lászlóné tulajdona, Budapest.
92. NYERGESI JÁNOS: Ágnes, Kun Béla leánya, Nyergesújfalu, 1919. Ceruzarajz, 25 x 18 cm. — Hidas Antalné, Kun Ágnes tulajdona, Budapest. — Kun Béla családjával gyakran meglátogatta a Kernstok vezetése alatt működő nyergesi művésztelepet.
93. NYERGESI JÁNOS: Fiúfej. Akvarell, 43,5 x 29 cm. — Tatár József tulajdona, Esztergom.
94. NYERGESI JÁNOS: Prófeta, 1913. Színes üveglak, 81 x 101 cm. — A művész tulajdona.

SZOBROK

95. VEDRES MÁRK: Fiúakt, 1910 körül. Bronz, 26,5 cm. — Horváth Béla tulajdona, Budapest.
96. KERNSTOK KÁROLY: Lédergerber Pál nyergesi kőfaragómester portréja, Nyergesújfalu, 1910-es évek. Haraszti mészkő, 51 cm. — Özv. Ridly Istvánné tulajdona, Nyergesújfalu. — Kernstok Károly egyetlen ismert szoborműve.
97. FRIEDBAUER BÉLA: Ülő női akt. Sárga és narancssárga mázas terrakotta, 25 cm. — Heitler László tulajdona, Pápa.

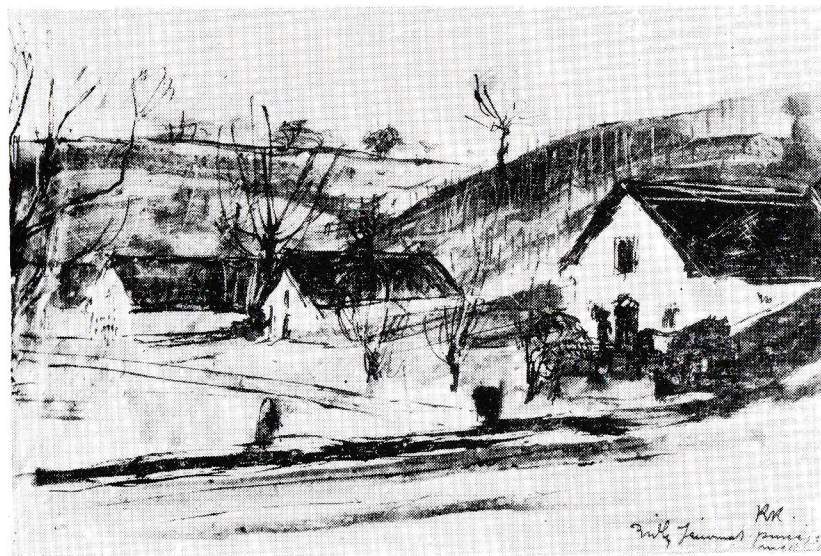
EGYÉB

- 98— Két faragott támlászék Kernstok Károly nyergesi házából.
99. Olasz munka, XVII. század, egyenként 106 x 50 cm. — Nyergesi János tulajdona, Nyergesújfalu.
100. Faragott karosszék Kernstok Károly műterméből. Maul Antal nyergesi faragómester munkája az 1910-es évekből. 77 x 60 cm. — Dr. Trócsányi Zoltán tulajdona, Budapest.
101. Kernstok Károly festőábránya. 245 x 70 cm. — Kóthay Nándor tulajdona, Tata.

„...a jövőben, mikor a művész az ő esztétikai értéket alkotó erejével minden közvetítés nélkül fogja a terheltség mentes lélek szükségletét kielégíteni, ... papja lesz az esztétikának, mely a tételes erkölcsöt helyettesíti s a művész lesz a szocialista létra legmagasabb fokán, hol ha nem is fog az istennel tárgyalni, de irányítani fogja a tömegeknek lelkét. Munkája lesz az a napsugár, mely a társadalom nagy, szürke erdejébe ha be-behatol, oda fényt, árnyékot, mélységet és ragyogást visz be.”

(Kernstok Károly: A művész társadalmi szerepe, 1912.)

A kiállítást rendezte és a katalógust összeállította Mucsi András. A fotókat készítette Olajos István.

KERNSTOK KÁROLY: Nyergesi pincesor, 1915. (kat. 50.)

A hátoldalon:

KERNSTOK KÁROLY: Ülő parasztfiú, Nyergesújfalu, 1912 körül. (kat. 48.)